

Република Србија
ВРХОВНИ СУД
Рев2 452/2024
27.03.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни суд, у већу састављеном од судија: Јелице Бојанић Керкез, председника већа, Весне Станковић и Радославе Мађаров, чланова већа, у парници тужиоца АА из ..., чији је пуномоћник Далиборка Милићевић, адвокат из ..., против туженог Јавног стамбеног предузећа „Крагујевац“ из Крагујевца, кога заступа Градско правобранилаштво Града Крагујевца, ради поништаја решења о отказу уговора о раду, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2926/23 од 11.10.2023. године, у седници одржаној 27.03.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2926/23 од 11.10.2023. године.

Образложење

Пресудом Апелационог суда у Крагујевцу Гж1 2926/23 од 11.10.2023. године, одбијена је као неоснована жалба тужиоца и потврђена пресуда Основног суда у Крагујевцу П1 1180/20 од 23.05.2023. године, којом је одбијен тужбени захтев да се поништи решење туженог о престанку радног односа тужиоца број .. од 07.09.2020. године, тужени обавезе да тужиоца врати на рад и распореди га на послове адекватне његовој стручној спреми и способностима, те тужилац обавезан да туженом надокнади парничне трошкове од 162.000,00 динара. Одбијен је као неоснован захтев тужиоца за накнаду трошкова жалбеног поступка.

Против правноснажне пресуде донете у другом степену, тужилац је благовремено изјавио ревизију, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Ревизија је дозвољена по одредби члана 441. ЗПП („Службени гласник РС“ бр. 72/11 ... 10/23), па је Врховни суд испитао побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП и утврдио да је ревизија неоснована.

У поступку доношења побијане пресуде, није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју Врховни суд пази по службеној дужности, а битна повреда одредаба поступка предвиђена чланом 374. став 2. тачка 12. ЗПП на коју је ревизијом указано, по члану 407. ЗПП није предвиђена као ревизијски разлог.

Према утврђеном чињеничном стању, тужилац је био запослен код туженог од 25.12.1997. године. У складу са изменама Правилника о организацији и систематизацији радних места туженог од 08.04.2019. године, којима је измењен опис послова радног места ... на коме је тужилац радио, странке су закључиле анекс уговора о раду 16.04.2019. године, којим су послови радног места измењени и описани на начин одређен наведеним Правилником. Тужени је у сврху рационализације и реорганизације процеса рада изменама Правилника о организацији и систематизацији послова од 28.08.2020. године, укинуо радно место на коме је тужилац био запослен као једини извршилац. Правилник је ступио на снагу 05.09.2020. године, а спорним решењем од 07.09.2020. године, тужиоцу је отказан уговор о раду код туженог, са детаљним образложењем разлога за његово доношење. Тужиоцу је исплаћена отпремнина. Послове које је обављао тужилац наставила је да обавља шеф службе у којој је раније било систематизовано његово радно место, у складу са описом свог радног места, да обавља и друге послове по налогу послодавца. Након отказа уговора о раду тужиоца тужени је закључио уговор о пословној сарадњи са „Шумадија сајмом“ д.о.о. Крагујевац и ЈКП „Водовод и канализација“ Крагујевца, на основу којих је закључено више уговора о привременим и повременим пословима, али ни једно лице ангажовано на овај начин није обављало послове који су били у описа посла радног места тужиоца.

Са полазиштем на овако утврђене чињенице, нижестепени судови налазе да је оспорено решење законито у смислу одредби члана 179. став 5. тачка 1. и члана 158. став 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ бр. 24/05 ... 95/18), пошто је резултат спроведених организационих промена рационализације запослених, које су извршене изменом Правилника о организацији и систематизацији радних места код туженог. Аутономно је право послодавца да врши организацију рада, а у надлежности суда није да испитује и цени целисходност оваквог поступања. Тужени закљученим уговорима о привременим и повременим пословима није трећим лицима поверио обављање послова који су раније били у опису радног места тужиоца, па нема повреде и забране из члана 182. став 1. Закона о раду.

Неосновано се наводима ревизије оспорава правилна примена материјалног права.

Одредбом члана 179. став 5. тачка 1. Закона о раду („Службени гласник РС“ број 24/05 ... 95/18), прописано је да запосленом може да престане радни однос ако за то постоји оправдан разлог који се односи на потребе послодавца, ако услед технолошких, економских и организационих промена престане потреба за обављањем одређеног посла и дође до смањења обима посла.

Чланом 182. ставом 1. Закона о раду прописано је да ако откаже уговор о раду запосленом у случају из члана 179. став 5. тачка 1. тог закона, послодавац не може на истим пословима да запосли друго лице у року од 3 месеца од дана престанка радног

односа. Ставом 2. прописано је да ако пре истека рока из става 1. овог члана настане потреба за обављањем истих послова, предност за закључење уговора о раду има запослени коме је престао радни однос.

Институт „забране злоупотребе права“ штити запосленог као опште важећи принцип у уговорном праву (члан 13. ЗОО), који се примењује у области рада. Злоупотреба права постоји када послодавац у поступку давања отказа испоштује форму, али не и суштинске разлоге инсистута технолошког вишка, као посебног отказног разлога. Из члана 179. став 5. тачка 1. и правила која су садржана у члановима 153. – 162. Закона о раду произлази да је сврха технолошког вишка отпуштање радника због боље организације, технолошких промена и због економских промена. Закон не садржи критеријуме којих је послодавац дужан да се придржава при одређивању на које ће се запослене односити престанак потребе за радом, већ прописује поступак који се у том случају примењује и одређује права која је послодавац дужан да обезбеди запосленима за чијим је радом престала потреба. У конкретном случају послови које је обављао тужилац били су систематизовани у оквиру радног места, на коме је постојао само један извршилац – тужилац, а које је изменама Правилника о организацији и систематизацији послова туженог 28.08.2020. године укинута. Ове послове преузео је да обавља шеф одељења, након отказивања уговора о раду на истим пословима нису радно ангажована трећа лица, па нема елемената за закључак да је тужени злоупотребио отказани разлог.

Наводи ревизије којима се понављају жалбени наводи, о чијој неоснованости се другостепени суд изјасио, нису посебно образложени у смислу члана 414. став 2. ЗПП.

Из изнетих разлога, на основу члана 414. став 1. ЗПП, одлучено је као у изреци.

**Председник већа - судија
Јелица Бојанић Керкез, с.р.**

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Марина Антонић